

Faktaark

Digital mobbing – det er DU som bestemmer!

Kilde: Du bestemmer

Digital mobbing – slik gjøres det:

- SMS, e-post, MSN, Facebook, Nettby og diverse nettsider brukes til å sende/legge ut meldinger og bilder.
- Aksjons-nettsider opprettes mot enkeltpersoner eller grupper, f.eks. hatsider som "Vi som hater Kari-gruppen", avstemninger eller karaktersetting.
- Identiteten stjeles og det sendes ut bilder og meldinger i en annens navn.
- Chatteprofiler opprettes og ved å bruke en annens identitet (identitetstyveri) så opprettes kontakt med andre i chatterommet. Unge jenter har opplevd å bli oppringt fra eldre menn som tror de har chattet med dem.

Digital mobbing – uten ansikt:

- er vanskeligere å oppdage for voksne, og for offeret å beskytte seg mot
- du ser ikke reaksjonen til mottakeren
- senker terskelen for å bruke kraftige ord og uttrykk i fht. ansikt til ansikt
- har ingen geografiske begrensninger
- skjer ofte utenfor foreldrenes innsikt og kontroll
- gjør at meldinger/bilder/filmer kan spres raskt og til mange og med ubegrenset lagringstid

Tre tips mot digital mobbing:

1. **Bare tulla?** Når du sitter foran tastaturet kan du ikke se reaksjonen til personen i den andre enden. Husk at meldinger på nett og mobil kan såre i virkeligheten også.
2. **Tenk deg om** før du trykker send eller publiser. Du har ingen kontroll over hva andre gjør med innholdet og det kan være vanskelig å fjerne.
3. **Når du videresender** en mobbe-melding eller et bilde, er du selv med på mobbingen. Det er du som bestemmer om du skal være passiv deltaker eller sette en stopper for digital mobbing.

I Du bestemmers nye kampanje mot mobbing er nettuniverset skreddersydd for elever på ungdomstrinnet, med et særlig fokus på "tilskuerrollen". Tilskueren har stor makt til å sette foten ned for mobbing.

Hvis du/barnet ditt blir mobbet:

- Det er lurt å lagre mobilskjermer og trusler.
- Ved mobbing over nett; ta vare på eventuell logg, eller gjør en "printscreen" av nettsiden.
- Ta utgangspunkt i konkrete hendelser ved konfrontasjoner.
- Involver eventuelt foreldre og skolen i konkrete mobbesaker.
- Kontakt politiet ved mistanke om lovbrudd, og la dem vurdere hendelsen.
- Politiet avgjør videre saksgang, eksempelvis henviser til Konfliktrådet

Her finner du råd:

mobbing.dubestemmer.no – Du bestemmers nye kampanje mot digital mobbing er et verktøy for lærere og elever til å diskutere bruk av digitale medier, sette grenser og unngå mobbeatferd.

Konfliktrådet – Gratis meglertjeneste med sikte på å løse tvister, f.eks. mobbing og trusler mellom ungdom.

Slettmeg.no – Datatilsynets tjeneste som gir råd og veiledning til deg som ønsker å få slettet eller rettet personopplysninger publisert på nettet

For mer informasjon:

Kari Laumann, Teknologirådet, 94 38 22 31/23 31 83 20 eller
kari.laumann@teknologiradet.no

Tore Tennøe, Teknologirådet, 917 16 206/23 31 83 08 eller tore.tennoe@teknologiradet.no

Eksempler på saker i Konfliktrådet:

- Lagt ut bilde på nettet av flere jenter. Oppfordret til avstemming. Noen utsatt for ufysiske karakteristikker i denne sammenheng.
- 14-åring spredte intime bilder av en annen 14-åring på internett.
- Ung gutt la ut krenkende rap om en annen gutt på skolen.
- Kjæresten la ut nakenbilder av eks-kjæresten.
- Far la ut på nettet info og sjikane om en gutt som hadde hatt et seksuelt forhold til hans datter.
- Kompromitterende bilder fra fest distribueres videre.
- Hatside der det kunne gis poeng ettersom hvor "slem" medelever var mot den aksjonen var rettet mot. Dytting: 400 poeng, ødelegge klær: 300 poeng.

Kilde: Konfliktrådet. Kontakt: Gro Jørgensen gro.jorgensen@konfliktraadet.no/ 22 03 25 30

Om "Du bestemmer" – www.dubestemmer.no

"Du bestemmer" handler om personvern, mobbing på Internett og mobil, kildekritikk, kjøpepress på nett og foreldreansvar. Undervisningsopplegget er til nå brukt av rundt 400 000 norske skoleelever og er oversatt til 10 språk.

Undervisningsopplegget "Du bestemmer" ble for første gang lansert i 2007 for 13-17 åringer og i 2009 kom "Du bestemmer" for barn mellom 9-13. Skoler kan bestille gratis klassesett på www.dubestemmer.no. Den nye nettmodulen om digital mobbing er tilgjengelig på mobbing.dubestemmer.no. Det er Teknologirådet, Senter for IKT i utdanningen og Datatilsynet sammen med Medietilsynet og Utdanningsdirektoratet som står bak nettsiden som er del av "Du bestemmer"-kampanjen. Statssekretær Lisbet Rugtvedt i Kunnskapsdepartementet åpnet den nye nettsressursen torsdag 27. mai.